

Kitaaba Daani’el — Lakkoofsa Digdamii Lama

*Marii Raajii fi Walabummaa Dhumaa Ilaalchisee Mormii Raajii Ifa Baasuu:
Mala hojii Bokkaa Boodaa*

Jeff Pippenger
2023-12-17

Էշուային ծաւալագրութիւնը, որ Աստուծոյ կողմէ վաւերացուած է, յատկապէս յայտնաբար կը բնորոշուի Եսայիայի քսանութերորդ եւ քսանիններորդ գլուխներուն մէջ, ուր այդ ծաւալագրութիւնը ներկայացուած է որպէս «տող առ տող»: 2001 թուականի Սեպտեմբեր 11-ին Յայտնութեան տասնութերորդ գլխու հօր հրեշտակը իջաւ, եւ այդ ընելով՝ ան կրկնեց այն իջնելը, զոր կատարած էր 1840 թուականի Օգոստոս 11-ին: Երկու պարագաներուն ալ, իր իջնելէն ետք, Բարելոնը իբրեւ անկեալ բնորոշուեցաւ, եւ կոչ մը հնչեց, եւ շուտով դարձեալ պիտի հնչէ, որպէսզի անոնք, որոնք տակաւին անոր հաղորդակցութեան մէջ կը մնան, անկէ դուրս գան: Երկու պարագաներուն ալ, այն դէպքը, որ կատարեց մարգարէութիւնը, համաշխարհային ազդեցութիւն ունեցաւ, որովհետեւ ինչպէս 1840-ին առաջին հրեշտակի պատգամը տարուեցաւ «աշխարհի ամէն միսիոնարական կայան», նոյնպէս ալ ամբողջ աշխարհը ազդուեցաւ եւ հասկցաւ 2001 թուականի Սեպտեմբեր 11-ի դէպքը: Այն մարգարէութիւնը, որ կատարուեցաւ 1840 թուականի Օգոստոս 11-ին, մարգարէութիւն մըն էր, որ կը յայտնաբերէր, թէ երկրորդ վայ-ի իսլամին վրայ սանձ մը դրուեցաւ, եւ 2001 թուականի Սեպտեմբեր 11-էն անմիջապէս ետք երրորդ Վայ-ի իսլամին վրայ սանձ մը դրուեցաւ:

Hagayya 11, 1840 humna ergaa yeroo dhumaa bara 1798 keessatti hiikame sanaaf kenname kan bakka bu’u yoo ta’u, Fulbaana 11, 2001 immoo humna ergaa yeroo dhumaa bara 1989 keessatti hiikame sanaaf kenname kan bakka bu’u dha. Seerri bu’uuraa sochii ergamaa jalqabaa Hagayya 11, 1840 irratti mirkanaa’e; seerrichis qajeelfama guyyaa tokko waggaa tokkoof jedhu ture. Seerri bu’uuraa sochii ergamaa sadaffaa Fulbaana 11, 2001 irratti mirkanaa’e. Seerrichi immoo, dhugaan “sarara irratti sarara” fiduudhaan akka mirkanaa’u, kunis dhumni jalqabaatiin akka fakkeeffamu fi seenaa akka of irra deebi’u agarsiisu, jedhu dha. Taateen raajii Fulbaana 11, 2001 dubbii kallattiin Obboleettii White dubbatteen qofa utuu hin ta’in, caalaatti immoo taateewwan sun seenaa Milleroota keessatti mallattoo karaa sanaa wajjin guutummaatti wal qixxaatanii turan jechuun hundeeffama. Wanti taateen Hagayya 11, 1840 wajjin hubatame guutamuu raajichaa caalaa, sirrummaa mala qorannaa Miller fi michoonni isaa fudhatan ture.

“Kun haalli sun raawwatame, raajiin sun sirriitti guutame. Yommuu kun beekame, namoonni baay’een sirrummaa qajeelchawwan hiika raajii kan Miilerii fi warri isaa fudhatanitti amanan; sochiin dhufaatii irratti immoo kaka’umsi guddaan kenname. Namoonni barumsa qabanii fi sadarkaa ol’aanaa qaban, ilaalcha isaa lallabuu fi maxxansuudhaanis Miiler wajjin tokkooman; hojii sunis bara 1840 irraa jalqabee hamma 1844 tti saffisaan babal’ate.” The Great Controversy, 335.

Fulbaana 11, 2001 irratti, yeroo roobni boodaa madaalamuu jalqabetti, “falmiin” jiru fi amma iyyuu jiru mala hojii dhugaa moo sobaa ta’e irratti ture. Raajiiwwan sochii Millerootaas chaartii 1843 fi 1850 lamaan irratti kaa’amanii jiru; isaanis Obboleettii White’n Gooftaadhaan qophaa’anii akka ta’an, akkasumas raawwii Habakuuk boqonnaa lamaa akka ta’an ni mirkaneeffamtu. Ergaan Millerootaas, inni “seera hiika raajii Miller fi warri isa wajjin turan fudhataniin” hojjetamee, achiis “humna kakaasuu dinqisiisaa” isa ergaa Iyya Guutuu Halkan Walakkaa dandeessise uume, chaartii qulqulluu lamaan sana irratti fakkeeffamee ture. Raajiiwwan chaartii qulqulluu lamaan sana irratti fakkeeffaman seerota raajii Milleriin adda baafamanii hundeeffamanii turan. Chaartiiwwan kun ajaja Habakuuk keessatti raajiiwwan mala hojii Milleriin hundeeffaman “gabatee”wwan irratti, baay’inaan, ijaan mul’isuuf kenname raawwachuu turan. Habakuuk boqonnaan lama, “falmi” Isaayyaas boqonnaa digdamii-torbaa keessatti argamu ni adda baasa; innis isa wajjin kallattiin wal qabata.

Ani eegumsa koo irra nan dhaabbadha; masaraa eegumsaa irrattis of nan dhaaba; inni anaaf maal akka jedhu arguuf nan eeggadha; yommuu ani sirreeffamuttis deebii maal akkaan kennu nan ilaala. Habakkuk 2:1.

“መዓቀብ” የሚለው ቃል በዚያ ጥቅስ ውስጥ ‘ተከራከረ ከ’ ማለት ነው። ሐብቂቅ፣ የመጀመሪያውና የሦስተኛው መለእክት እንቅስቃሴ ጠባቂዎችን ሁለቱንም የሚወክል ሆኖ፣ ከእርሱ ጋር ሊከራከሩ ነበር፤ እርሱም ክርክሩ ሲጀምር ምን እንዲመልስ እንዳለበት ሊያስተውል ወደደ። በመጀመሪያው መለእክት ታሪክ ውስጥ የተሰጠው መልስ ሁለቱ ቅዱሳን ሰንጠረዦች መዘጋጀታቸው ነበር፤ በሦስተኛው መለእክት እንቅስቃሴ ታሪክ ውስጥ ደግሞ መልሱ “የሐብቂቅ ሁለት ሰንጠረዦች” ተብሎ የተሰየመው የትንቢት ተከታታይ ማቅረብ ነበር። ሰንጠረዦቹም ሆኑ ተከታታይ በእያንዳንዱ ከእነዚያ ተዘማጅ ታሪኮች ውስጥ በተወከለው ዘዴ ላይ ተገንብተው ነበር። በሐብቂቅ ውስጥ ይህ ዘዴ ጠባቂዎቹ መልእክቱን ለማጽናት የሚጠቀሙበትን ነገር ይወክላል፤ እንዲሁም “የሚከራከረውን” ጉዳይ ይለይታል፤ እርሱም በተራው ሁለት የአምልኮ ክፍሎችን ያፈራል።

Ani eegee koo irra nan dhaabbadha, masaraa eegumsaa irrattis of nan kaa’a; inni maal akka natti dubbatu, aniis yeroo adabametti maal deebisuun akka naaf ta’u arguuf nan eeggadha. Waaqayyos na deebisee, “Mul’ata sana barreessi; akka inni dubbisu fiiguuf gabateewwan irratti ifatti godhi. Mul’atichi amma iyyuu yeroo murtaa’eef jira; garuu dhuma irratti ni dubbata, hin sobus. Yoo tursiise, isa eeggadhu; inni dhuguma ni dhufa, hin turus. Kunoo, lubbuun isaa isa of tuulee keessa qajeelaa miti; qajeelaan garuu amantii isaatiin ni jiraata” jedhe. Habakkuk 2:1–4.

Kutaan tokko amantiidhaan qajeelfama argata; kutaan inni kaan immoo, akka Fakkeenya Fariisichaa fi Gibira Sassaabduu sanaan agarsiifametti, lubbuudhaan of ol kaasama. Fariisonni mala aadaa fi duudhaa irratti hundaa’e amanatanii turan; Fariisichis sirna amantii tokkoo bakka bu’a; innis warra ofiin “saba Waaqayyoo filatamoo” fi “eegdota dhugaa” jedhan jala bulchiinsa sadarkaa-sadarkaa diriirsuun karra isaanii to’achaa turaan; garuu dhuma irratti fannifamuu Dhugaa keessatti hirmaatan. “Mormiin” raajii Isaayyaas boqonnaa digdamii torbaa keessa jiru, mala dhugaa fi sobaa Macaafa Qulqulluu irratti dha. Warri “mormicha” keessatti wal mormanis, warra yeroo sanaaf mala Eeliyaas hordofan, fi sirna dheeraa dhaabbatee turan kan ogeessota tiyoolojii ta’e, isa bara Kiristoositti Sanhedriiniin fakkeeffamu dha.

taa'ee deeme (kan Islaamummaa fakkeessu), Laazaaroosis gara Yerusaalemitti hiriira sana dura bu'ee geesse. Obboleettiin Waayit seenaa sana keessatti Laazaaroosiin akka mallattoo cufaa sanaatti ibsiti.

“Laa'zarusitti dhufuuf tursiisuudhaan, Kiristoos warra isa hin simanneef kaayyoo araaraa qaba ture. Inni tures, jechuunis Laa'zarusiin du'a keessaa kaasuudhaan ummata Isaa mata jabeeyyii fi hin amanneef Inni dhuguma 'du'aa ka'uu fi jireenya' akka ta'e ragaa biraa tokko kennuuf. Inni ummata sana, hoolota mana Israa'el keessaa hiyyeeyyii, karaa irraa badanii jooran sanaaf abdi hundumaa dhiisuu hin fedhe. Garaan Isaa sababii isaanii yaada qalbii diduu irraa kan ka'e caccabaa ture. Araara Isaatiin Inni akka Inni Haaromsaa, Isa kophaa Isaatiin jireenyaa fi du'a hin qabne ifaatti fiduu danda'u ta'eef ragaa dabalataa tokko isaaniif kennuuf kaayyeffate. Kun ragaa luboonni dogoggoraan hiikuu hin dandeenye ta'uu qaba ture. Sababni Inni gara Beetaaniyaa deemuu tursiise kana ture. Dinqiin guddaan kun, jechuunis Laa'zarusiin du'a keessaa kaasuun, hojii Isaa irratti fi waamicha Isaa Waaqummaa irratti chaappaa Waaqayyoo kaa'uuf ture.” *The Desire of Ages*, 528, 529.

Yeroon tursiisaa kan Adoolessa 18, 2020 jalqabe, Kiristoos Laazaaroos du'aa kaasuudhaaf dura tureen bakka bu'ama. Yeroon tursiisaa Mul'ata boqonnaa kudha tokkoffaa xumura guyyoota sadii fi walakkaatti dhuma. Guyyoota sana keessatti dhugaa-baatonni lamaan karaa irratti du'anii ciisanii turan. Akkuma Laazaaroos yeroo tursiisaa booda du'aa kaafamuuf turetti, akkasuma dhugaa-baatonni Yohaannis lamaanis ni kaafamu turan. Erga du'aa kaafamanii booddee, isaan gara Yerusaalemitti adeemsa isaanii dura dhaabbatu; kunis “chaappaa Waaqayyoo” fi “dinqii gonfoo” kan mootummaa Waaqayyoo mirkaneessu bakka bu'a. Du'aa kaafamuun xumura chaappeessuu kumaatama dhibba tokkoo fi afurtamii afur agarsiisa; kunis yeroo qilleensi afran, qilleensi bahaa, qilleensi jabaan, kan Fulbaana 11, 2001 ga'e, to'atamee qabamee jiru keessatti raawwatama.

ሰንበት ሕጊ ዝኾነት እቲ ሰዓት፡ እቶም ንፋሳት ኣብ ልዕሊ እቲ ናይ ምድሪ ኣራዊት ዘሎ ናይ ራእይ ዓሰርተ ሰለስተ ተቐጻጺ ፍርዲ ንምምጻእ ይፍትሑ። ሕጂ እኪ ኣብ ዘመነ ማሕተም እናኣገድዎም ካብ ዘለዉ እቶም ኣርባዕተ መላእኽቲ ኣጸብዕዎም እንዳሸለቑ እዮም ዘለዉ። ካብቶም ብዘሰበ መዓልቲ ናይቲ ንፋስ ምብራቕ ዝተጻሕፉ ኣብ መንፈስ ትንቢት ዘለዉ ኣዝዮም ዝዓሙቑ መወከሲታት ሓደ ኣብ Testimonies, volume nine ይርከብ። እቲ መጽሓፍ ኣብ ገጽ ዓሰርተ ሓደ ብተነቢያዊ ቃላት ይጅምር፣ ስለዚ ብምልክታዊ መልክዕ ኣብ “ዘጠኝ-ዓሰርተ ሓደ” ይጅምር። ርእሲ እቲ ምዕራፍ፡ “The Final Crisis” እዩ፣ ነገር ግን ንሱ ድማ ናይቲ “For the Coming of the King” ዝብል ክፍሊ ቀዳማይ ምዕራፍ እዩ።

Ragaan fi mata-duree fi mataduree fi mata duree fi mata duree sun qopheessitoota jildii kana walitti qabaniin kutaanii fi mata-dureen boqonnaa kanaa jechuun qajeelchaa jijjiiramee akka ture hin mul'isu; ta'us, dhufuun Mootichaa dhufuu Misirichaa ta'uun salphaatti beekama; fakkeenya durboota kudhanii keessatti immoo kun yeroo halkan walakkaatti rakkinni durboota keessatti uumamuun ni ta'a; rakkinni kunis qodaa isaanii keessatti zayitii jiraachuu yookaan dhabamuu isaatiin ka'a. Rakkinni halkan walakkaa yeroo ammaa dhufaa jiru kunis, akkuma mata-dureen ibsutti—rakkinna isa dhumaa durboota kudhaniif ta'a. Rakkinna sana keessatti isaanii zayitii qabaachuu isaanii yookaan dhabuu isaanii ni mul'isu. Zayitiin jechuun Hafuura Qulqulluu qofa miti; inni sirriitti Hafuura Qulqulluu ta'uun hiikameera; akkasumas ergaa sirrii ta'uunis, akkasumas amala sirrii ta'uunis ifatti ibsameera.

guddaa qaban kan dhihoodhaan dhufan dursee mul'isu.”

“Humnoonni hamaa humnaa isaanii walitti qindeessaa fi jabeeffachaa jiru. Isaan qormaata guddaa isa dhuma sanaaf humna isaanii cimsachaa jiru. Addunyaa keenya keessatti jijjiiramni gurguddaan yeroo dhihootti ni raawwatama, sochiileen isa dhuma immoo ariitiidhaan ni ta'u.

“Haalli wantootaa addunyaa keessa jiru yeroo dhiphinaa nu irratti dhihaatee akka jiru mul'isa. Gaazexoonni guyyaa guyyaadhaan maxxanfaman hundinuu yeroo dhihoo keessatti walitti bu'iinsi sodaachisaan akka dhufu agarsiisummaa qabuun guutaman. Saamichi ifatti raawwatamu yeroo baay'ee ni mul'ata. Hiriirri hojii dhaabuu iddoo hundatti baramaa dha. Hattummaa fi ajjeechaan bakka hundatti ni raawwatamu. Namoonni hafuurota hamootiin qabaman lubbuu dhiira, dubartii, fi daa'imman xixinnoo ni galaafatu. Namoonni hamminaan gowwoomfamaniiru, gosti hamaa hundinuu ni babal'ata.

“Diinni haqaa jal'isee, hawwii bu'aa ofii qofaaf qabamuunis onnee namootaa guutuu keessatti milkaa'eera.

“ ‘Firdiinni fagoo dhaabateera; dhugaanis daandii irratti kufte, qajeelummaan isaanii seenuu hin danda'u.’ Isaayaas 59:14. Magaalota gurguddoo keessatti namoonni hedduun hiyyummaa fi rakkina keessatti jiraatu; nyaata, bakka jireenyaa, fi uffata illee jechuun ni danda'ama akka dhaban ta'anii jiru; yeroo wal fakkaatutti immoo magaaloota sana keessatti warri garaan namaa hawwu caalaa qabaatan jiru; isaan qananiidhaan jiraatu, maallaqa isaanii manneen miidhaginaan guutaman irratti, miidhagina dhuunfaa irratti, yookaan immoo kanarra caalaa hamaa ta'e hawwii foonii guutuu irratti, dhugaatii yeroo nama machiisu irratti, tamboo irratti, fi wantoota biroo humna sammootii balleessan, yaada namaa wal irraa butan, lubbuu namaas salphisani irratti baasaa jiru. Iyyi ilmaan namaa beela'anii gara Waaqaatti ol ba'aa jira; yeroo kana hundumaatti namoonni cunqursaa fi saamicha gosa hundumaan badhaadhina guddaa ajaa'ibaa walitti kuusaa jiru.

“Yeroo tokko, yeroo ani Magaalaa New York keessa turetti, halkan keessa ijaarsaawwan walitti aananii, darbi darbiidhaan gara samii ol ka'an akka ilaaluuf waamameen ture. Ijaarsaawwan kun ibiddaan hin gubamne jechuun wabii itti kennameefii ture, isaanis abbootii isaanii fi ijaartota isaanii ulfinaaf akka ijaaramaniiru. Ijaarsaawwan kun ol ka'aa ol ka'aa deema turan, keessatti immoo meeshaan gatii guddaa qabu itti fayyadame. Warri ijaarsaawwan kana qabaatan ofiin isaanii, ‘Akka gaariitti Waaqayyoon akkamitti ulfeessuu dandeenya?’ jedhanii of hin gaafatan turan. Gooftaan yaada isaanii keessa hin turre.”

“Akkaasitti yaade: ‘Osoo warri qabeenya isaanii akkasitti itti fayyadaman daandii isaanii akka Waaqayyo isa arguutti arguu danda'anii! Isaan ijaarsa guguddaa fi bareedaa walitti kuusaa jiru; garuu karoorsuunii fi mala isaanii qopheessuun isaanii fuula Bulchaa uumama cufaatti attam gowwummaa dha. Isaan humnoota garaa fi sammuu isaanii hundaatiin akkamitti Waaqayyoon ulfina kennuu danda'an jechuun hin qoratan. Isaan kana, dirqama namaa isa jalqabaa, irraa fagaachaniiru.”

“Akka manneen ol dheeraa kun akkuma ijaaramaa deemanitti, abbootiin isaanii oftuummaa hawwii-guddaadhaan gammadan; maallaqa of gammachiifachuufii fi olloota isaanii keessatti hinaaffaa kaasuuf itti fayyadamuu danda'u jechuun. Maallaqni isaan akkasitti ittiin investii

godhan keessaa baay'een cunqursuudhaan, hiyyeeyyii cicciruudhaan argame. Isaan garuu mootummaa samii keessatti hojii daldalaa hundaaf galmeen akka qabamu ni dagatan; waliigalteen sirrii hin taane hundi, hojii gowwoomsaa hundi, achitti galmaa'eera. Yeroon tokko ni dhufa; yeroo sana namoonni gowwoomsaa fi of-jajuu isaanii keessatti bakka Gooftaan akka isaan hin ceene hin hayyamne ga'uu; achittis obsa Yihowaaaf daangaan akka jiru ni baratu.”

“Wanti ani itti aansee fuula koo duratti darbe sodaa ibiddaati. Namoonni gamoota ol dheeraa, akka waan ibiddarraa hin qabamneetti yaadaman ilaalanii, ‘Isaan kun guutummaatti nagaadha’ jedhan. Garuu gamoonni kun akka waan daakuu dibameetti gubatanii dhuman. Maashinoonni ibidda dhaamsan badiisa sana dhaabuuf homaa gochuu hin dandeenye. Namoonni ibidda dhaamsan maashinoota sana hojjechiisuu hin dandeenye.” Testimonies, volume 9, 11–13.

“Falmiin” karaa hojii irratti jalqaba bara Daanyel boqonnaa tokkoon bakka bu’ame keessatti adeemsifame; akkasumas Daanyel boqonnaawwan tokko hanga sadiin bakka bu’ame; akkasumas seenaa Hagayya 11, 1840 irraa jalqabee jiru keessatti bakka bu’ame; akkasumas seenaa Yohaannis boqonnaa jaha keessatti, yeroo balaa Galiilaa keessatti bakka bu’ame; akkasumas seenaa Fulbaana 11, 2001 (hanga Adoolessa 18, 2020tti) keessatti bakka bu’ame, amma irra deebi’amee jira; garuu Addaantizimii bal’aa keessatti utuu hin ta’in, lafeewwan du’aa gogaan kanneen “sagalee” lafa onaatti iyyuun dadhabina isaanii keessaa dammaqaa jiran gidduutti.

Mata-dureen itti rooba boodaa ta’uu isaa, akkuma Isaayaas boqonnaa digdamii saddeet fi digdamii sagal keessatti bakka buufametti, barruu keenya itti aanu keessatti ilaalla.

Akkasumas sagalee Waaqayyoo dhaga’e; innis akkana jedhe; Eenyutti erga? Eenyutu nuuf deema? Anis, Kunoo, ani as jira; ana ergi, jedhe. Innis akkana jedhe; Dhaqiiitii saba kanaan jedhi: Dhugumaan ni dhageessu, garuu hin hubattan; dhugumaan ni argu, garuu hin qalbeeffattan. Akka isaan ijaan isaanii hin argine, gurra isaanii hin dhageenye, garaa isaanii keessatti hin hubanne, deebi’anii hin fayyineef, garaa saba kanaa furdisi, gurra isaanii ulfaadhu, ija isaanii cufi. Anis, Yaa Gooftaa, hamma yoomiitti? jedhe. Innis deebisee akkana jedhe; Hamma magaalonna nama malee diigamanii duwwaa ta’anitti, manneen namicha malee hafanitti, biyyaanis guutummaan guutuutti ontee taatetti, Waaqayyos namoota fagoo geessisee, gidduu biyyaattis gatamuun guddaan ta’utti. Garuu ammas ishee keessa kudhan keessaa tokko ni hafa; innis deebi’ee ni nyaatama; akkuma mukni teilii fi mukni quercus yeroo baala isaanii harcaasan keessa isaanii hundeen isaanii itti hafu sanaa, sanyiin qulqulluunis akkasuma hundee ishee ni ta’a. Isaayaas 6:8–13.